

Szűcs László

1929–2017

„Nem magunknak, de a köznek kell kutatni.”
(Thallóczy Lajos, 1885)

Észrevétlenül távozott közülünk. Még élt, és már megfeledkeztünk róla. Ez a tény sokunk szégyene.

Budapesten született, munkás-iparos családban. Őt és nővérét édesanyja nevelte, mivel édesapja 1931-ben elhunyt, majd 1945-ben nevelőapját is elveszítette. A négy elemi osztály elvégzése után polgári iskolába került, ezt követően a II. Rákóczi Ferenc Felsőkereskedelmi Iskolában folytatta tanulmányait és ott érettségizett 1948-ban. Egyetemi diplomáját az ELTE történelem-levéltáros szakán szerezte 1952-ben. Ettől kezdve szakmai tevékenysége a levéltári munkához kötődött.

1952 augusztusában a Hadtörténelmi Levéltárban helyezkedett el, ahonnan azonban – másokkal együtt, tisztázatlan politikai okból – 1953 tavaszán elbocsátották. Néhány hónap elteltével a Kecskeméti Levéltárba került, majd az év végén Borsa Iván hívására a Levéltárak Országos Központjának területi referense lett. Békéscsaba, Eger, Esztergom, Debrecen, Miskolc, Nyíregyháza, Sátoraljaújhely és Szolnok levéltárai tartoztak hozzá. 1955 végén az Országos Levéltár munkatársa lett, az akkor szervezett Népi Demokratikus Csoportban. Miután annak iratanyaga 1956-ban megsemmisült, személyi állományát – a gyűjtőterületi munka átvállalásával – az intézmény akkori II. osztálya vette át. Referensként az államfői hivatalok, az Országgyűlés, a Miniszterelnökség és a VKM 1867–1944 közötti iratai tartoztak hozzá. 1963-ban az újjászervezett Népi Demokratikus Osztály helyettes vezetője lett, majd saját kérésére visszahelyezték a II. osztályra, korábbi referenciájába. 1967 végétől a Művelődési Minisztérium Levéltári Osztályán főelőadó. A Magyar Országos Levéltár, Budapest Főváros Levéltára, majd megalakulása után az Új Magyar Központi Levéltár, továbbá az iratkezelési és levéltárosképzési ügyek tartoztak hozzá. Részt vett az ÚMKL létrehozásában és a nevezetes levéltári tvr. kidolgozásában. 1974 augusztusától 1989 decemberéig az MSZMP Központi Pártarchívum vezetője volt, ellátva a helyi pártarchívumok szakmai felügyeletét is.

Amennyire és amíg lehetett, ebben a munkakörben is a szaktudományos szempontok érvényesítésére törekedett. 1989. december 1-jei hatállyal az ÚMKL-ben helyezkedett el, az államfői, az országgyűlési, valamint a miniszterelnökségi-minisztertanácsi iratok referenseként. 1992. március 1-jén átvette az ÚMKL I. osztályának vezetését. A MOL és az ÚMKL újraegyesítését követően az V. osztályra került, ahonnan főosztályvezetői státuszból 1995. március idusán került nyugállományba. Forráskiadványok munkálataiban ezt követően is részt vett, amíg a körülmények lehetővé tették.

Figyelmet érdemlő történeti tanulmányokat alkotott többek között a polgári radikalizmusról és Jászi Oszkárrol. Több ízben fel is szólították, hogy szerezzen tudományos fokozatot. Erre azonban nem érzett késztetést, mivel mindig a levéltári hivatali feladatokat és a kiadványmunkát részesítette előnyben.

Tüzetesen tanulmányozta a magyar forrásközlés történetét és évszázadok során kialakult alapelveit. A forrásközlés címzettje szerinti megközelítésben előnyben részesítette a tudományos igényű kiadványokat az oktatási célú, a népszerű jellegű és a vegyes jellegű forrásközlésekkel szemben, míg a forrásközlés tárgya szerinti szempontból kivált azokat a munkákat becsülte sokra, amelyek egyetlen fondot vagy egy fond körülhatárolható részét (csoportját, sorozatát, netán irattípusát) tartalmazzák, noha nem tagadta a több fondból tematikailag összeválogatott iratokat tartalmazó publikációk létjogosultságát sem. Mindig különös gondossággal járt el az archeográfia módszertani kérdéseinek alkalmazása során.

Az a meggyőződés vezérelte, hogy a társadalomtudományok bizalmi világának korában, szellemi és világnézeti zűrzavarok közepette a tudományos igényű forráskiadványok biztos fogódzók lehetnek. Ezzel annál is inkább egyetérthetünk, mivel a gondos archeográfiai megmunkálást nélkülöző, politikai vagy egyéb sandasággal készült forrásközlések nem egyebek, mint relatív tények temetői.

A klasszikus hagyományokhoz kapcsolódott, ahhoz a nemes szemlélethez, amellyel Csánki Dezső 1923-ban, a Levéltári Közlemények beköszöntőjében megjelölte a folyóirat célját: „... az igazság forrásaihoz akar elvezetni?”

Szilárd meggyőződése, hogy hagyatéka eleven, más szavakkal: Szűcs László velünk marad.

T. Varga György

A Levéltári Szemle útmutatója szerzők számára

A folyóirat közlési és hivatkozási szabályai

A Levéltári Szemle szerzőinek figyelmébe!

A Levéltári Szemle közlési és hivatkozási szabályzata a 2018. 3. lapszámtól megváltozik. Kérjük jövőendő szerzőinket, hogy az alábbiakat vegyék figyelembe tanulmányuk elkészítésénél!

I. Kéziratok leadása

A Levéltári Szemle szerkesztősége a levéltártudomány, a levéltáros szakma valamennyi területéről vár és fogad közleményeket: másutt nem publikált tanulmányokat, recenziókat, konferencia és egyéb beszámolókat, levéltári tanulmányutak és workshopok tanulságait összegző írásokat. A Levéltári Szemle elsősorban levéltári szakmai folyóirat, ám egyes rovataiban történeti tárgyú írásoknak is helyet ad. A közlésre szánt cikkeket a Levéltári Szemle által előírt formai követelményeknek megfelelően kell elkészíteni, ellenkező esetben szerkesztőségünknek nem áll módjában elfogadni a beküldött anyagot. A szerkesztőség fenntartja a jogot arra, hogy akár tartalmi, akár formai átdolgozás javaslatával visszaküldje a szerzőnek a kéziratát.

A közlési célra való beküldéssel a szerző elfogadja a folyóirat közlési és hivatkozási szabályzatát. A kézirat megjelentetésével a szerzők elfogadják, hogy cikkük megjelenik a Levéltári Szemlét a világhálón közzétevő felületeken is. Minden szerző tiszteletpéldányként díjmentesen három, recenzió esetében egy tiszteletpéldány átvételére jogosult.

A kéziratokat kizárólag elektronikus formában kérjük benyújtani a szerkesztőség e-mail címére:

levszemle@gmail.com

Kérjük szerzőinket, hogy kéziratuk leadásával egy időben adják meg postai elérhetőségüket (a szerzői példányok megküldése céljára), valamint foglalkozásuk, beosztásuk, munkahelyük adatait abban a formában, ahogy azt feltüntethetjük szerzőink adatainál folyóiratunkban.

A közlésre szánt anyagot MS Word formátumban (doc, docx) várjuk. A szöveget Times New Roman 12-es betűvel, formázásoktól mentesen kérjük elkészíteni. A szövegben ne alkalmazzanak elválasztást, tabulátort. A jegyzeteket „lábjegyzet” stílusban készítsék el (valódi lábjegyzetként, ennek formai követelményeit ld. alább).

Minden szerzőtől kérünk egy 1000–1500 leütés terjedelmű **rezümét** is a cikk leadásával egy időben.

A kézirat fél–másfél ív, – kivételes esetben – legfeljebb 60 000 leütés lehet. Tanulmányok esetében a 20–40 ezer leütés terjedelmű, míg a recenziók esetében a 10–12 ezer leütés terjedelmű kéziratokat tekintjük ideális hosszúságúaknak. Amennyiben a közlésre elfogadott írás hossza e terjedelmet meghaladja, a szerkesztőség visszaküldi a szerzőnek átdolgozásra.

A közleményekhez kapcsolódó **táblázatokat** és **ábrákat**, valamint az **illusztrációnak** szánt képeket külön kérjük küldeni, számozással, képjegyzékkel és képaláírásokkal. Az illusztrációnak szánt fényképek min. 300 dpi felbontásúak, JPEG vagy TIFF kiterjesztésűek legyenek. A tanulmányok szövegében kérjük bejelölni az illusztrációk helyét. A **diagramokon** szereplő jelzéseket – mivel a lap nem színes – fekete-fehérben is értelmezhetően kell elkészíteni. A táblázatok esetén kerülni kell a lábjegyzet alkalmazását. A mindenképpen szükséges magyarázatokat a táblázat alatt szerepeltethető rövid szövegben lehet megjeleníteni.

A **recenziók** fejszövegében kérjük megadni az ismertetett kötet szerzőjén, szerkesztőjén és címén kívül a következőket: kiadó, megjelenés helye és éve, terjedelme (oldalszámmal), mellékletek, térképek, illusztrációk, a sorozat megnevezése. Hosszabb terjedelmű és lábjegyzeteket is tartalmazó recenzió esetében a tanulmányoknál ismertetett módon (ld. alább) kérjük az írás végén feltüntetni a hivatkozott irodalmat. Rövidebb recenzió esetében kérjük az irodalmi hivatkozás minden előfordulásánál kérjük a teljes bibliográfiai leírást feltüntetni a hivatkozott irodalomlista mintáját követve.

II. Hivatkozások

Mind a szakirodalmi, mind a forráshivatkozásokat, továbbá minden megjegyzést lábjegyzetben kérünk feltüntetni. Valamennyi hivatkozás esetében az egyszerűséget és az átláthatóságot tartjuk szem előtt.

A tanulmány végén kell megadni a hivatkozott forrásokat a következő sorrendben:

- a felhasznált levéltári és egyéb források (pl. interjúk, tárgyak)
- a szakirodalom tételes felsorolással betűrendben

1. Felhasznált források esetén:

a) Kiadatlan források:

MNL HML IV. 1. a. = Magyar Nemzeti Levéltár Heves Megyei Levéltára IV. 1. a. Heves és Külső-Szolnok Vármegye Nemesi Közgyűlésének iratai. Közgyűlési, részgyűlési és törvényszéki jegyzőkönyvek 1657–1850.

MNL FML IV. 401. a. II. 79. = Magyar Nemzeti Levéltár Fejér Megyei Levéltára. IV. 401. a. II. 79. Fejér vármegye és Székesfehérvár törvényhatósági jogú város főispánjának iratai. Bizalmas iratok. Személyi ügyek. Egyházi személyek 1897–1936.

b) Kiadott forrásgyűjtemények esetében a szakirodalomban bevett módon a megadott mozaikszóval lehet a későbbiekben rövidíteni. Példa:
ÁÚÓ = Wenzel Gusztáv: Árpád-kori Új Okmánytár, I–XII. Pest–Bp., 1860–1874.

2. Szakirodalom esetén:

A szakirodalmi hivatkozások esetében akár monográfia, akár könyvrészlet, akár folyóiratcikk, azonos elveket követünk.

Az irodalmi hivatkozások formátuma: Szerző, évszám: oldalszám. Példa:

T. Varga, 2005: 23.

Több szerző által írt mű esetén: Szerző–Szerző, évszám: oldalszám. Példa:
(Jósa–Ulrich, 2005: 181.)

Kettőnél több szerző (szerkesztő) esetén:
a betűrendben első Szerző (Szerkesztő) et al.

A szakirodalmi hivatkozások esetén az alábbiak szerint kérjük megadni az adatelemeket:

a.) Hivatkozás a kiadvány egészére:

Szerző(k): A mű címe. Kötet száma. Megjelenés helye, éve. (Sorozat címe, kötet száma). Példa:

Varga, 1971 = Varga János: A jobbágyfelszabadítás kivívása 1848-ban. Bp., 1971.

b.) Hivatkozás a kiadvány egy részére:

A tanulmány / cikk szerzője(i): A tanulmány/cikk címe. A tanulmány-kötet címe. Szerk.: Neve. Kötet száma. Megjelenés helye, éve. (Sorozat címe, kötet száma). Terjedelem. Példa:

Pajkossy, 2002: 181. = Pajkossy Gábor: Toldy Ferenc pályaképehez. Magyarhontól az Újvilágig. Emlékkönyv Urbán Aladár ötvenéves tanári jubileumára. Szerk.: Erdődy Gábor–Hermann Róbert. Bp., 2002. 180–198.

c.) Hivatkozás folyóiratra/periodikára:

A tanulmány/ cikk szerzője(i): A tanulmány/ cikk címe. A folyóirat/ periodika címe, Év. kötet/szám/terjedelem.

Pálmány, 1997: 224. = Pálmány Béla: A magyar törvényhozás levéltárának rövid története és mai tagolódása. Levéltári Közlemények, 1997. 1–2. sz. 223–244.

d.) Egy szerzőtől több mű esetében, amennyiben a megjelenési év megegyezik, az évszám után tett betűjelzéssel teszünk különbséget a felhasznált kötetek között, a sorrendet ez esetben a betűrend határozza meg. Példa:

Mészáros, 2002a; Mészáros, 2002b

Azonos családnevű szerzők azonos évben közreadott kötetei esetében, megkülönböztetésül a hivatkozásoknál a szerzők keresztnevének betűjelét is adjuk meg. Példa: Kovács E., 2017; Kovács T., 2017.

e.) Idegen nyelvű publikáció: a magyarral azonos szabvány szerint közöljük. (A szerző, szerkesztők nevének sorrendjét családnév, keresztnév sorrendben megadva, azokat vesszővel elválasztva.)

---

f.) Disszertációra, szakdolgozatra hivatkozás:

Szerző, év = Szerző: Cím (a dolgozat jellegének megnevezése, PhD/szakdolgozat), a felsőoktatási intézmény neve, év.

g.) Internetes hivatkozás:

A letöltött anyag adatai: szerző és cím, majd a weboldal címe (a letöltés ideje). Példa:

Oláh, 2017 = Oláh Tamás: Nyáradselye református templomának segélyezése. http://reformacio.mnl.gov.hu/nyaradselye_reformatus_templomanak_segelyezese (A letöltés ideje: 2017. június 2)

3. A hivatkozásokra vonatkozó egyéb tudnivalók:

Rövidítések:

Kerüljük a latin nyelvű rövidítéseket (p., In., conf., ibid., etc.), a megfelelő magyar változat használatát kérjük: k., vö., uő [pont nélkül!], ld. (lásd), j. (jegyzet), s.a.r. (sajtó alá rendezte), pl. (például), szerk. (szerkesztette), ti. (tudniillik), sz. (szám). Az oldalszám után az oldal rövidítését (o., old., p.) nem tesszük ki.

Központosítás:

A hivatkozásokban az adatelemek között a pont a központosítás jele, kivéve: a megjelenési hely és év között, a kiadás jellemzői között (bőv., jav., kieg.), továbbá a sorozati cím és a sorszám között ahol vessző használatát kérjük.

Megjegyzések az adatelemekhez:

A megjelenési helyet eredeti nyelven alanyesetben, a megjelenési évet arab számmal kell feltüntetni, közéjük vesszőt teszünk. A települések közül csak Budapest nevét rövidítjük: Bp. A kettő vagy több kiadási helyet tapadó nagyköötőjellel kell összekötni (Debrecen–Nyíregyháza).

Ismeretlen hely vagy év jelölése:

h. n. (hely nélkül), é. n. (év nélkül). Amennyiben a kiadás helye és/vagy éve nincsen feltüntetve, de az mégis tudott, akkor a helyet és/vagy évet szögletes zárójelbe tesszük.

A hónapok nevét mindig betűvel írjuk ki. (07., VII. és júl. helyett is: július)

III. Egyéb információk:

A kéziratban az évszázadokat (az eredeti előfordulás kivételével) arab számmal kell feltüntetni. A kéziratok általános helyesírására, továbbá a személy- és földrajzi nevek, valamint a számadatok helyesírására vonatkozóan (az eredeti előfordulás kivételével) az érvényben lévő akadémiai helyesírási szabályzat az irányadó.

A **számokat** egy **számjegy** esetén, illetve ha kiejtett alakjuk rövid (két szótag) betűvel adjuk meg. A számmal írt számjegyeket öt számjegytől pont nélkül tagoljuk Példa: 15 234.

A kéziratban a **törvények, jogszabályok** írásmódját illetően (az idézett forrászövegben való eredeti előfordulás kivételével) a mai helyesírásnak megfelelő, szabályos formát alkalmazzuk!

Kérjük szerzőinket, hogy ügyeljenek a **kötőjel** (-) és a **nagykötőjel** (–) használatára. A kötőjelet és a gondolatjelet (ctrl + a numerikus billentyűzetten a - jel kombinációja) a magyar helyesírás szabályainak megfelelően használjuk. Példa: a –tol –ig jelölésére (1848–1849; július 5.–augusztus 2.) vagy osztrák–magyar együttműködés, olasz–magyar kereskedelmi szerződés stb.

Az **idézeteket** „...” jelek közé írjuk, idézetben belüli idézetek jelölésére a » .. « jelet használjuk.

A forrásközlések esetén a **kihagyott részeket** [...] jellel jelöljük.

A szerző, szerkesztő vagy a fordító **megjegyzésének** formátuma: (A Szerző), (A Szerk.) (A Ford.) (Kiemelés – a Szerző).

A % jele és a szám között nincs szóköz: 50%.

Jegyzetekben használható rövidítések megegyeznek a hivatkozásokban használható rövidítésekkel ld. fentebb II. 3.

